

ΕΔΕΑΥ:2020-2021

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΚΡΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΤΣΑΓΡΗ-ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ

ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

- Ο ενδοσχολικός εκφοβισμός είναι ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα που εμφανίζονται στο σχολικό πλαίσιο.
- Το πολυσύνθετο αυτό φαινόμενο-κοινωνικό πρόβλημα δημιουργεί άγχος, πίεση και αρνητικά συναισθήματα σε μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς.
- Είναι μια κατάσταση, όπου αρνητικές **συστηματικές** ενέργειες (χτυπήματα ,λεκτική βία, συκοφαντία κλπ.) καταλήγουν στην ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ του άλλου σε συναισθηματικό και σωματικό επίπεδο.

ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- **ΛΕΚΤΙΚΕΣ** : Βρισιές, απειλές ,χλευασμός
- **ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ**: Χτυπήματα ,σπρώξιμο
- **ΜΗ ΛΕΚΤΙΚΕΣ**: Γκριμάτσες, προσβλητικές χειρονομίες
- **ΣΚΟΠΙΜΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ**: Περιθωριοποίηση, συκοφαντία,
διακίνηση υλικού σε ηλεκτρονική μορφή

- Οι παραπάνω αρνητικές ενέργειες δημιουργούν **στο θύμα:**

- Ψυχικό και σωματικό πόνο

- Αίσθημα αδυναμίας

- Απόγνωση

στον θύτη

- Ικανοποίηση

- Συναίσθημα δύναμης

- Δημοφιλή εικόνα

- Συνήθως ο θύτης μπορεί να υπερέχει σε σωματική διάπλαση και σε ηλικία ή να διακατέχεται από αίσθημα υπερδύναμης.
- Σε κάποιες περιπτώσεις ο θύτης έχει μειωμένη αυτοεικόνα-αυτοεκτίμηση και προσπαθεί να αντλήσει δύναμη με αυτήν τη συμπεριφορά.

Προφίλ παιδιών –θυτών:

- Βίαια βιώματα (ενδοοικογενειακά)
- Χαμηλή ενσυναίσθηση
- Εγωκεντρισμό
- Ανωριμότητα
- Συναισθήμα θυμού

- Η επιθετική συμπεριφορά λειτουργεί σαν ένα εκτονωτικό μέσο των εσωτερικών ανησυχιών του παιδιού. Επίσης, είναι ένας τρόπος που έχει μάθει να επιλύει τις διαφορές του

Προφίλ παιδιών –θυμάτων:

- Ανασφαλή
- Αγχώδη
- Μικρός η ανύπαρκτος φιλικός κύκλος
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Μειωμένες αθλητικές επιδόσεις

- Τα παιδιά που θυματοποιούνται πιθανόν να προέρχονται από υπερπροστατευτικές οικογένειες και κατά συνέπεια δεν έχουν αναπτύξει δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων.
- Επίσης, έχει βρεθεί ότι παιδιά θύματα προέρχονται από οικογένειες που έχει υπάρξει κακοποίηση οπότε αδυνατούν να αντιμετωπίσουν τον ενδοσχολικό εκφοβισμό.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ!!!

- Τα παιδιά που εμπλέκονται στον ενδοσχολικό εκφοβισμό, ανεξάρτητος ρόλου ταλαιπωρούνται εξίσου συναισθηματικά.
- Θύτες και θύματα διακατέχονται από αρνητικά συναισθήματα και χρειάζονται εξίσου την κατανόησή μας.

ΣΗΜΑΔΙΑ ΠΩΣ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΔΕΧΕΤΑΙ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ

- Άρνηση να πάει στο σχολείο!!
- Μειωμένη απόδοση στα μαθήματα!!
- Σημάδια από χτυπήματα (σκισμένα ρούχα-απώλεια προσωπικών αντικειμένων)!!
- Αγχώδης συμπεριφορά!!
- Ανήσυχος ύπνος!!
- Απομόνωση!!

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ!!!!

Διερευνήστε τους λόγους για τους οποίους το παιδί αρνείται να πάει στο σχολείο.

Ακούστε προσεκτικά το παιδί όταν σας μιλάει.

Συλλέξτε πληροφορίες κάνοντας ερωτήσεις:

Τι σου αρέσει από το σχολείο;

Πως περνάς την ώρα στο διάλειμμα;

Με ποια παιδιά έπαιξες σήμερα;

Τι ήταν το πιο ωραίο που έγινε σήμερα;

Τι ήταν αυτό που έγινε και δεν σου άρεσε σήμερα;

Διερευνήστε πως το παιδί αντιδρά:

Ζητάει βοήθεια από άλλα παιδιά;

Ζητάει βοήθεια από τον εκπαιδευτικό;

Αντιδρά με κάποιον τρόπο;

- ❖ **Δημιουργήστε** ασφαλές κλήμα ώστε να εκφραστεί το παιδί.
- ❖ **Μείνετε** ψύχραιμοι.
- ❖ **Παίξτε** παιχνίδια ρόλων –θέατρο, ώστε να έχει ιδέες για το πώς θα αντιδράσει.
- ❖ **Συμβουλευστε** το παιδί:

Να απομακρυνθεί από το σημείο.

Να πάει κοντά σε φίλους ή σε άλλα παιδιά.

Να ζητήσει βοήθεια από τον εκπαιδευτικό ή από άλλα παιδιά.

- ❖ **Αποφύγετε** να χρησιμοποιήσετε λέξεις όπως εκφοβισμός και bullying όταν μιλάτε στο παιδί για αυτό που του συμβαίνει.
- ❖ **Δώστε** παραδείγματα από εμπειρίες δικές σας ή άλλων που τους συνέβη όμως τα κατάφεραν.
- ❖ **Απομυθοποιήστε** τον θύτη εξηγώντας πως δεν είναι ένα «κακό παιδί» αλλά πως νιώθει αρνητικά συναισθήματα και έχει θυμό.
- ❖ **Απενεχοποιήστε** το παιδί ώστε να μην νιώθει υπεύθυνο για την συμπεριφορά που δέχεται.

- ❖ Προσπαθήστε να βοηθήσετε το παιδί να αποκτήσει ή να διευρύνει τον φιλικό του κύκλο.(συναντήσεις με συμμαθητές και άλλα παιδιά)
- ❖ Επιβραβεύστε το παιδί για την αντοχή του και ενθαρρύνετε το.
- ❖ Επικοινωνήστε, μιλήστε και συνεργαστείτε με την Διεύθυνση του σχολείου ,τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό του τμήματος και το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό (λειτουργό).

ΑΝ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΕΙΝΑΙ ΘΥΤΗΣ

- ❖ **Αντιμετωπίστε** την κατάσταση με σοβαρότητα και ψύχραιμα.
- ❖ **Αν** στο οικογενειακό περιβάλλον υπάρχουν συγκρούσεις, αρνητική επικοινωνία και εκφοβισμός **βρείτε τις ισορροπίες**.
- ❖ **Κατανοήστε** τα συναισθήματα του παιδιού και την ανάγκη να νιώθει «δυνατός».
- ❖ **Εξηγήστε** πως νιώθουν οι άλλοι από τις αρνητικές ενέργειές του και τις συνέπειες αυτών ακόμη και στον ίδιο.

- ❖ **Μιλήστε για ενσυναίσθηση** μέσα από παιχνίδια ρόλων και εμπειρίες σας.
- ❖ **Ορίστε** τις συνέπειες που θα υπάρξουν από την συμπεριφορά αυτή με αποφασιστικότητα (προσοχή στις υπερβολές).
- ❖ Ο ομαδικός αθλητισμός θα το βοηθήσει να μάθει **να συνεργάζεται** και θα βελτιώσει την **αυτοεικόνα** του.
- ❖ **Επιβραβεύστε** το για κάθε σωστή του συμπεριφορά.
- ❖ **Επικοινωνήστε και συνεργαστείτε** με το σχολικό πλαίσιο και τους ειδικούς.
- ❖ **Αποφύγετε** τον χαρακτηρισμό «**κακό παιδί**» και μιλήστε μόνο για την μη αποδεκτή συμπεριφορά.

ΕΠΕΙΓΟΝ!!!

Σημαντικός είναι ο ρόλος των παρατηρητών.

Αν το παιδί σας είναι παρατηρητής τέτοιων γεγονότων συμβουλευτείτε το να καλέσει βοήθεια για να διακοπούν οι ενέργειες αυτές.

Μπορεί να φωνάξει και να το πει σε εκπαιδευτικούς **άμεσα** –εκείνη την στιγμή.

Να καλέσει σε βοήθεια άλλα ή μεγαλύτερα παιδιά.

Η σιωπή και η διάφορη στάση των παρατηρητών ενισχύει την συμπεριφορά και την δυναμική του θύτη.

- ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:
- Καπάτου ,Α., Μήπως μεγαλώνετε ένα παιδί που κάνει bullying;
https://www.huffingtonpost.gr/entry/meros-meyalonete-ena-paidi-poe-kanei-bullying_gr_5d84ebb2e4b0957256b5fe08
- Κουρκούτας, Η., & Κοκκιάδη, Μ. (2015). Από τη σχολική βία και τον ενδοσχολικό εκφοβισμό στο «ενταξιακό σχολείο». Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, 8, 56-89. doi:<https://doi.org/10.12681/jret.9095>
- Πίσχος Χ .Σχολικός εκφοβισμός (Bullying): τι χρειάζεται να γνωρίζουν γονείς, δάσκαλοι και παιδιά
- <https://www.sinaisthisi.gr/articles/family-child/28-ekfobismos-bullying-symboyles-se-goneis-kai-daskaloys-gia-tin-apotropi-toy.html>
- Τι πρέπει να κάνουμε εάν διαπιστώσουμε ότι το παιδί μας ασκεί bullying
<https://jenny.gr/well-being/psychologia/346572/ti-prepei-na-kanoyme-ean-diapistosoyme-oti-paidi-mas-askei-bullying>

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ

